

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТАНДАРТИЗАЦІЯ І СЕРТИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"

Галузь 07 "Управління та адміністрування"

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Стандартизація і сертифікація товарів і послуг
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894
E-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktipe.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Стандартизація і сертифікація товарів і послуг висвітлює теоретичні положення про суть, принципи, предмет, методи, організацію стандартизації та сертифікації товарів і послуг на підприємствах та в організаціях.</p> <p>Предметом дисципліни є вивчення методів розроблення та дії стандартів у народному господарстві, їх вплив на якість продукції та послуг, науково-технічний прогрес і шляхи задоволення вимог ринку, забезпечення високої конкурентоспроможності за рахунок сертифікації продукції та систем якості.</p> <p>Об'єктом дослідження є продукція, процеси та послуги, зокрема матеріали, їхні складники, устаткування, системи, їхня сумісність, правила, процедури, функції, методи чи діяльність.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Стандартизація і сертифікація товарів і послуг» є вивчення і засвоєння науково-теоретичних основ стандартизації і сертифікації продукції і послуг, їх головних методологічних та організаційних положень.</p> <p>1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Стандартизація і сертифікація товарів і послуг» є надання міцних знань з основ стандартизації та сертифікації продукції та послуг, вивчення принципів державної системи стандартизації, показників якості продукції. Оцінок її рівня та видів контролю якості, набуття студентами навичок самостійного використання нормативно-технічних документів для вирішення практичних завдань.</p> <p>1.3. Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми:</p> <p>1. Студент повинен знати:</p> <p>1.1. Поняття, визначення, терміни дисципліни;</p> <p>1.2. Законодавчі та нормативні акти, що використовуються для вивчення об'єктів дисципліни;</p> <p>1.3. Сутність стандартизації та сертифікації товарів та послуг;</p> <p>1.4. Основні методи і способи оцінювання якості товарів і послуг;</p> <p>1.5. Міжнародні системи стандартизації і сертифікації.</p> <p>2. Студент повинен уміти:</p>	

- 2.1. Оперувати нормативно-технічною документацією;
  - 2.2. Проводити розрахунок по оплаті праці з сертифікації;
  - 2.3. Організовувати та проводити вивчення та аналіз якості продукції;
  - 2.4. Аналізувати показники рівня уніфікації;
  - 2.5. Розраховувати ефективність проведення робіт зі стандартизації та сертифікації.
- розрахунку коефіцієнта дефектності;
- 2.6. Добувати інформацію, щодо стандартизації, сертифікації і якості та захищати її;
  - 2.7. Організовувати роботи зі стандартизації та сертифікації;
  - 2.8. Самостійно використовувати нормативно-технічні документи для вирішення практичних завдань.

4. Результати навчання і компетентності

Результати навчання

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Компетентності

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
семінарські заняття	16
самостійна робота	56

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"	3	обов'язковий

Тематика курсу

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	семінари	самостійна робота	лекції	семінари	самостійна робота
Тема1.Сутність стандартизації, сертифікації	2	2	4	1		6

та управління якістю						
Тема 2. Державна система стандартизації, метрології та сертифікації України	2	2	4		1	6
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення стандартизації, сертифікації та управління якістю	2	1	4	1		6
Тема 4. Міжнародні системи стандартизації і сертифікації	2	1	4	1	1	6
Тема 5. Державна система сертифікації	1	1	4	1		6
Тема 6. Стандартизація і сертифікація в управлінні якістю	1	1	4		1	6
Тема 7. Якість продукції. Розвиток систем управління якістю	2	2	4		1	6
Тема 8. Система показників якості продукції	2	2	4		1	6
Тема 9. Контроль якості продукції та послуг	1	1	4	1		4
Тема 10. Методи оцінювання якості продукції та послуг	1	1	4	1		6
Тема 11. Розробка документів системи якості і її функціонування	1	1	4		1	4
Тема 12. Економічні аспекти якості	1	1	2	1		2
ІНДЗ			10			10
Усього годин	18	16	56	8	6	76

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)					
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни	
	Модуль 1		Модуль 2			
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Теми 1-16		
	поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне науково-дослідне завдання			
Теми 1-16	Теми 1-16	Теми 1-16				
30	10	10				
50			50	100		
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.					
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів.					
Вимоги до	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального					

письмової роботи	<p>науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Розробляє та оформляє роботу ««Стандартизація навколо нас». Сутність завдання полягає у тому, що студенти мають звернути увагу на два питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приклади стандартизації, які студентам вдалось помітити у своєму повсякденному житті, наприклад, в університеті, вдома. 2. Приклади відсутності стандартизації, які студентам вдалось помітити у своєму повсякденному житті, наприклад, в університеті, вдома. Робота або презентація має складатись з фотографій, які зробиють студенти та пояснень до них. Роботу або презентацію варто розділити на 2 блоки: «Стандартизація є», «Стандартизації немає». Роботу або презентацію на аркуші формату А4 і приносять на останнє семінарське заняття. <p>Максимальна кількість балів за ІНДЗ становить 10 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів). ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>

7. Політика курсу

Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу.

Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

8. Рекомендована література

1. Білоцерківський О. Б. Основи стандартизації, метрології та управління якістю : текст лекцій для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / О. Б. Білоцерківський – Харків : «Точка», 2017.– 190 с.
2. Гарасим Ю. Й. Аналіз національної системи стандартизації і сертифікації у контексті угоди про асоціацію України і ЄС. URL: [http://zt.knteu.kiev.ua/files/2015/3\(80\)/uazt_2015_3_8.pdf](http://zt.knteu.kiev.ua/files/2015/3(80)/uazt_2015_3_8.pdf)
3. Кириченко Л. С. Основи стандартизації, метрології, управління якістю : навч. посіб. / Л. С. Кириченко, Н. В. Мережко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 446 с.
4. Машта Н.О., Бенчук О.П., Бенчук Г.П., Акімова Л.М., Дейнека О.В. Основи стандартизації, метрології та управління якістю: Навчальний посібник. – Рівне : О.Зень, 2015 – 388 с.
5. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України No 1493 «Про прийняття європейських та міжнародних нормативних документів як національних стандартів України, змін до національних стандартів України та скасування національних стандартів України» URL: <http://search.ligazakon.ua>.
6. Національне агентство з акредитації України (НААУ). URL: <https://naau.org.ua/> 6. Нові версії стандартів ISO 9000:2015 та ISO 9001:2015 URL: <https://www.gcsms.com.ua/arkhivnovin/248-novi-versii-standartiv>.

7. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підручник / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська. – К. : Центр навчальної літератури, 2010. – 336 с.
8. Тарасенко Є. В. Стандартизація, сертифікація і метрологія : опорний конспект лекцій / Є. В. Тарасенко, В. С. Костюк. – К. : КНТЕУ, 2012. – 80 с.
9. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.

Корисні сайти у мережі інтернет у сфері стандартизації, метрології та управління якістю

1 Азіатсько-Тихоокеанська метрологічна програма (Asia Pacific Metrology Programme -APMP)	www.apmpweb.org
2 Американський національний інститут стандартів (American National Standards Institute - ANSI)	www.ansi.org
3 Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів" (ДП "Укрметртестстандарт")	www.ukrcsm.kiev.ua
4 ДП "Науково-дослідний інститут метрологи вимірювальних і управляючих систем" (ДП «НДІ Система»)	www.dndi-systema.lviv.ua
5 Євро-Азійська співпраця державних метрологічних установ (Euro-Asian Cooperation of National Metrological Institutions KOOMET)	www.coomet.net
6 Європейська асоціація національних метрологічних інститутів (European Association of Metrology Institutes - EURAMET)	www.euramet.org
7 Європейський інститут телекомунікаційних стандартів (European Telecommunications Standards Institute - ETSI)	www.etsi.org
8 Європейський комітет стандартизації у сфері електротехніки (The European Committee for Electrotechnical Standardization - CENELEC)	www.cenelec.be
9 Європейський комітет стандартизації широкого спектру товарів, послуг і технологій	www.cenorm.be
1 Міжамериканська метрологічна система (Inter-American Metrology System -SIM)	www.sim-metrologia.org.br
1 Міждержавна рада по стандартизації, метрології і сертифікації (Межгосударственный совет по стандартизации, метрологам и сертификации -МГС)	www.easc.org.by
1 Міжнародна електротехнічна комісія (International Electrotechnical Commission -IEC)	www.iec.ch
1 Міжнародна організація законодавчої метрології (The International Organization of Legal Metrology - OIML)	www.oiml.org
1 Міжнародна організація стандартизації (International Organization for Standardization - ISO)	www.iso.ch
1 Міжнародне бюро мір та ваг (International Bureau of Weights and Measures -BIPM)	www.bipm.org
1 Міжнародний союз по телекомунікаціях (International Telecommunication Union -ITU)	www.itu.int
1 Міністерство економічного розвитку і торгівлі	www.me.gov.ua
1 Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	www.nbuv.gov.ua
1 Національне агентство з акредитації	www.naau.org.ua
2 Національний науковий центр "Інститут метрології"	www.metrology.khar

2 Національний орган стандартизації - ДП "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості (УкрНДНЦ)	kov.ua www.ukrndnc.org.ua
2 Німецький інститут зі стандартизації (Deutsches Institute fur Normung e.v. -DIN)	www.din.de
2 Урядовий портал	www.kmu.gov.ua
2 Японський комітет промислових стандартів (Japanese Industrial Standards Committee-JISC)	www.jisc.go.jp/eng

Викладач

Ємець О.І.